ANUL IX № 2651 — EDIȚIA A TREIA — JOUI 3 OCTOMBRIE 1896

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE

INCEP DE LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CAREI LUN
şi se plătesc tot-d'a-una înainte

In *Bucureşti* la Casa administraţiei
In *Judeţe* şi *Streinătate* prin mandate poştale
Un an în Ţară 30 Lei, în Streinătate 50 Lei
Şase luni 15 „ „ „ 25 „
Trei luni 8 „ „ „ 13 „

Un număr în streinătate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZĂ

Adevĕrul

Să te tereşti Romîne de cuiŭ strein în casă!
V. Alexandri

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE

In BUCUREŞTI şi JUDEŢE se primesc numai la ADMINISTRAŢIE

In STREINATATE, direct numai la administraţie şi la *toate Oficiile de Publicitate*

Anunciuri la pag. IV . . . . 0,30 b. linia
„ „ „ III . . . . 2,— lei „
„ „ „ II . . . . 3,— „ „

Un număr vechiŭ 20 Bani

ADMINISTRATIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE (TELEFON No. 25)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACTIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE (TELEFON No. 135)

Afacerea Ghenadie

Avem magistratură?

Se petrece un caz extra-ordinar cu procesul intentat *Voinţeĭ Naţionale* de către mitropolitul Ghenadie.

Calomniat prin coloanele ziaruluĭ guvernamental, prelatul chĭamă pe calomniator în faţa justiţieĭ, dar magistraţiĭ însărcinaţĭ să facă ancheta preliminară şi să trimeată plîngerea la Curtea cu juraţĭ, ĭaŭ pe faţă apărarea gazeteĭ liberale, pun reclamantuluĭ toate pĭedicile, ĭĭ tăgăduĭesc dreptul de a reclama justiţieĭ, în definitiv ĭĭ clasează petiţiunea la dosar.

Două puncte sînt de relevat în această afacere.

Intîĭul punct priveşte pe *Voinţa Naţională*, ce, din cînd în cînd, plînge ca o altă Casandră peste reputaţiunea preseĭ romîne care decade. Acest ziar nu ştie cum să înfiereze maĭ aspru presa de scandal, care trăĭeşte din calomniĭ, din şantagiŭ, din speculaţiĭ maloneste, şi tot acest ziar îşĭ ĭa aĭere de puritan şi de reprezintant imaculat al ziarismuluĭ cinstit. Dar se întîmplă că organul în chestie, publică cele maĭ sîngeroase insulte la adresa aceluĭa, care reprezinta religiunea în ţara romînească. Mitropolitul Ghenadie este maltratat de către organul principal al guvernuluĭ liberal ca cel maĭ de pe urmă bandit, i se pŭn în sarcină crime monstruoase, acest mitropolit este acuzat că a furat, că a ucis, că întreaga-ĭ avere şĭ-o datoreşte uneĭ îndelungate seriĭ de fapte tîlhăreştĭ. Dar cînd vine ziua răfueleĭ, cînd mitropolitul Ghenadie cere ca toate aceste calomniĭ să fie cercetate în faţa justiţieĭ, *Voinţa Naţională*, puritana, imaculata şi moralista *Voinţă*, dă bir cu fugiţiĭ, refuză să dea satisfacţiune celuĭ ofensat, refuză să rectifice odioasele calomniĭ debitate în contra-ĭ, refuză să compară înaintea justiţieĭ. Ceva maĭ mult, acest ziar, care a pledat de atîtea orĭ în potriva preseĭ, care se ascunde în dosul libertăţeĭ tiparuluĭ, pentru a stropi cu noroiŭ o lume întreagă, acest ziar face apel la magistraţiĭ destul de lipsiţĭ de indepenenţă pentru a-l lua sub protecţiunea sa.

Fiind că *Voinţa Naţională* este organul ministeruluĭ, şi fiind date cinicele moravurĭ ale uneĭ părţĭ din magistratura noastră, s'aŭ găsit procurorĭ carĭ să întindă o pulpană bine voitoare peste calomniile ziaruluĭ guvernamental şi să apere, momentan, de răspundere, pe aceĭ carĭ tremură de judecata cetăţenească.

Datoria unuĭ ziar onest, dar cu desăvîrşire onest, era indicată: dacă *Voinţa Naţională* era convinsă că a fost indusă în eroare şi că a publicat cu prea multă uşurinţă cunoscutele scrisorĭ, trebuĭa să facă rectificărĭ complecte şi satisfăcătoare pentru cel năpăstuit; dacă, din potrivă, *Voinţa Naţională* are certitudinea că a spus adevărul, meargă numaĭ de cît înaintea juraţilor, maĭ mult încă, ceară ca plîngerea luĭ Ghenadie Petrescu să se cerceteze, cu un ceas maĭ nainte, pentru ca vinovatul să fie zdrobit la lumina mare a zileĭ.

Al douilea punct e privitor la aceĭ magistraţĭ destul de lipsiţĭ de independenţă şi lipsiţĭ chiar de ceva maĭ esenţial, carĭ s'aŭ făcut instrumentele docile ale guvernuluĭ şi aŭ făptuit cea maĭ revoltătoare denegare de justiţie. Cazul este grav, este spăĭmîntător de grav; el dovedeşte că ceĭ plătiţĭ şi însărcinaţĭ de societate ca să apere interesele dreptăţeĭ, dinşiĭ ceĭ d'întîĭ daŭ semnalul arbitrariuluĭ şi al inechităţeĭ.

Mitropolitul Ghenadie a reclamat întîĭa dată preşedinteluĭ Curţeĭ cu juraţĭ, dar magistratul acesta, pentru a se face plăcut stăpînilor săĭ, a pus reclamaţiunea la dosar. Mitropolitul Ghenadie reclamă a doua oară parchetuluĭ, dar şi aci plîngerea sa întîmpină aceeaş primire.

Cu alte cuvinte, magistraţiĭ D-luĭ Stătescu, *oamenii* ministruluĭ de justiţie, proclamă impunitatea pentru ziarele guvernamentale. Acestea pot insulta, acestea pot calomnia, acestea pot săvîrşi toate ignominiile, căcĭ lor nimenea nu le poate cere reparaţiune.

Legile pe dînsele nu le ating, procuroriĭ şi judecătoriĭ aŭ misiunea să le proteagă, de data aceasta magistraţiĭ colectivişti îmĭ fac efectul acelor bandiţĭ carĭ staŭ de pază pe din afară în timpul cît tovarăşiĭ lor operează pe dinăuntru.

E pur şi simplu dezgustător.

Dar asupra acestuĭ important caz voiŭ reveni.

Const. C. Bacalbaşa

SATIRA ZILEI

Anunciurĭ caraghĭoase

Odată, pe cînd eşĭa ziarul *Drepturile Omuluĭ*, s'a inaugurat rubrica *Firmelor caraghĭoase*.

Acolo aŭ avut succese marĭ: „Hăĭnăria la Englezul Romîn“, „Avrum Kibrik Chien dentiste“, „Ceasoarnice pentru dame cu capac“, „Pălăriĭ pentru bărbaţĭ de pîslă“, etc., etc. Astă-zĭ văzuĭ, cu mare bucurie, cum că această rubrică poate fi îmbogăţită şi cu anunciurile umoristice aşa cum apar în ziarele noastre.

Citiţĭ de exemplu în *Adevĕrul*, la pagina a III-a, coloana a 5-a, anunţul: „Nu cetiţĭ“. El începe ast-fel: „Modele nouĭ de pălăriĭ pentru *Dame de carton*, etc., etc.

In *Universul* citesc la pagina IV: „Cu 15 leĭ mă angajez a învăţa pe orĭ-ce persoana *a merge cu Bicicleta numaĭ în 2 lecţiĭ*“.

Să mergĭ cu bicicleta *numaĭ în 2 lecţiĭ*, este ceva prea foarte minunat.

In acelaş ziar şi la aceeaş pagină: „Profesoară cu diplomă de la Academia din Paris dă lecţiunĭ de franţuzeşte şi conversaţie. Metodă specială a învăţa să *vorbească* franţuzeşte *şi ortografia* în 3 lunĭ“.

Şi aşa maĭ departe.

Vax.

Din culisele colectiviste

Am spus acum cîte-va zile că guvernul a trimis nişte circulărĭ cifrate prefecţilor, prin carĭ le cere să se puĭe imediat în contact cu deputaţiĭ şi să ĭa toate măsurile ca aceştia să dea tot concursul lor guvernuluĭ.

Prefecţiĭ în Capitală

De cîte-va zile, sosesc în fie-ce zi unul saŭ douĭ prefecţĭ în Capitală, pentru a pune în curent pe miniştri de situaţia din judeţe.

Dacă veştile pe carĭ le aduc prefecţiĭ fac o rea impresie asupra miniştrilor, apoĭ din convorbirile ce aceĭa aŭ cu ceştia din urmă, impresia pe care o capătă prefecţiĭ este dezastroasă.

Cînd vin în Bucureştĭ, ispravniciĭ liberalĭ aŭ cel puţin speranţa că la întoarcerea lor în judeţe vor putea să ĭa măsurile necesare carĭ să asigure trăinicia guvernuluĭ. După ce vorbesc cu miniştri însă, lucrul se schimbă cu totul.

Conducătorul guvernuluĭ

Un prefect spunea zilele acestea:

— De geaba, orĭ-ce ar încerca să facă este zadarnic,—lipseşte omul care să poată conduce cu autoritate guvernul. Şi, ce este trist, nimenĭ nu vrea să se convingă că tot D. Dimitrie Sturdza e maĭ în măsură de a exercita o oare-care autoritate asupra partiduluĭ.

Aceste cuvinte ale prefectuluĭ liberal nu ar însemna mare lucru, ele ar fi luate drept o simplă apreciare personală, dacă nu ar fi susţinute de fapte serioase.

Ast-fel, prefecţiĭ nu se pot mărgini a convorbi cu ministrul de interne şi cel mult şi cu preşedintele consiliuluĭ; eĭ trebuĭe să se înfăţişeze şi la D. G. Cantacuzino, şi D. Cantacuzino nu gîndeşte tocmaĭ ca D. Sturdza.

D. Sturdza vorbeşte ca şef, ceĭ-l'alţĭ douĭ vorbesc ca uniĭ ce urmăresc preşedenţia consiliuluĭ.

Fie-care se interesează maĭ mult de o altă persoană din localitate şi cu acea persoană recomandă maĭ ales prefectuluĭ să se consulte la orĭ-ce pas.

Preşidenţia Camereĭ

D. Stolojan dă tuturor prefecţilor să înţeleagă că D-sa va lua preşidenţia Camereĭ, aceasta însă pentru prea puţin timp.

D. Cantacuzino se plînge că cel maĭ important minister a încăput pe mîinile unuĭ om care nu e destul de energic şi caută să sugereze prefecţilor ideĭa că D-sa trebuĭe să fie ministru de interne, ca şi eĭ, la rîndul lor, s'o sugereze deputaţilor şi senatorilor.

Din convorbirile particulare pe carĭ le-aŭ avut uniĭ prefecţĭ cu cunoscuţĭ de aĭ lor, reese că la deschiderea Camerelor, majoritatea liberală se va sfîşia cu o patimă oarbă pentru şefia guvernuluĭ.

Partidul liberal va intra în faza în care s'a aflat partidul conservator în primiĭ patru anĭ şi fără şansă de a putea avea după aceea patru anĭ de guvern stabil.

Rivalul D-luĭ Sturdza

Şi, ce e curios, omul despre care s'a vorbit maĭ mult că ar fi rivalul periculos al D-luĭ Sturdza, nu maĭ contează absolut în lupta pentru preşidenţia consiliuluĭ.

D. Eugeniŭ Stătescu este bolnav şi în imposibilitate de a se însărcina cu conducerea guvernuluĭ.

D-sa nu poate să suporte niciĭ o convorbire maĭ lungă asupra afacerilor, căcĭ din cincĭ în cincĭ minute i-se schimbă temperatura. Aci stă lungit pe fotoliŭ cu paltonul în spinare şi cu pălăria pe cap, clănţănind de frig, aci îl apucă năduşelile şi azvîrlă într'o parte paltonul şi pălăria.

Un om pe care îl preocupă în acest grad sănătatea sa, evident că nu poate să ĭa asupră-şĭ grava sarcină de prim-ministru.

Rep.

SCANDALUL DIN IAŞI

Sub colectiviştĭ, nicĭ un oraş din ţară nu poate scăpa curat.

Iaşiĭ, care tot-d'a-una s'a ilustrat prin administraţia sa cinstită, a trebuit şi el să între în rîndul Galaţilor, Huşuluĭ, etc.

Numele acestuĭ oraş pînă maĭ erĭ nepătat, a trecut şi el acum în lista oraşelor compromise de colectivitatea gheşeftară.

D-niĭ Tacu, E. Ghika şi toată clica de la primăria din Iaşĭ, aŭ ţinut se vede să nu rămîĭe maĭ pe jos de cît Malaxa şi alţiĭ ca dînsul şi pentru a-şĭ cîştiga un loc de onoare în partidul colectivist, s'aŭ apucat de gheşefturĭ.

Şi nicĭ nu e de mirat. E de ajuns ca să facĭ parte din partidul naţional-liberal, e destul să fiĭ un partizan al D-luĭ Stolojan orĭ Sturdza, pentru ca vrînd ne vrînd să deviĭ gheşeftar şi samsar de afacerĭ murdare.

Cleptomania la colectiviştĭ e o boală lipicĭoasă; toţĭ aceĭ carĭ fac parte saŭ intră în partid, deviŭ în scurtă vreme cleptomanĭ, nu însă pe seama cluburilor saŭ a şefilor partiduluĭ, ci în paguba diferitelor instituţiunĭ ale ţăreĭ.

D-niĭ Tacu, Ghika, etc., n'aŭ putut scăpa se vede de această boală colectivistă şi din oamenĭ cinstiţĭ, ĭată-ĭ denunţaţĭ opinieĭ publice şi puşĭ pe aceeaş treaptă cu Malaxa.

Acest lucru e de regretat şi cu atît maĭ mult ne întristează, cînd vedem că tocmaĭ Iaşiĭ—tocmaĭ cetăţeniĭ acestuĭ oraş atît de ilustru în istoria ţăreĭ, aŭ trebuit să cadă pradă influenţeĭ păcătoase a regimuluĭ de gheşeftarĭ care ne guvernează.

Indiscret

Tăgadă de dreptate

Guvernul D-luĭ Dim. Sturdza comite pe fie-care zi o nouă ilegalitate, un noŭ abuz de putere, care revoltă opiniunea publică.

Nu-ĭ este de ajuns acestuĭ guvern incapabil, faptul că dezgustă lumea prin neputinţa de a găsi o soluţiune chiar celor maĭ neînsemnate cestiunĭ, el ne şi îndignează prin îndrăzneala cu care calcă în picĭoare cele maĭ sacre drepturĭ cetăţeneştĭ.

Afacerea mitropolituluĭ primat a fost condusă de guvernul liberal cu o nepricepere şi o brutalitate, carĭ aŭ transformat pe Ghenadie în victimă politică şi aŭ ridicat pe toţĭ oameniĭ independenţĭ, pe toţĭ aceĭa carĭ îşĭ daŭ seamă de pericolul uneĭ dominaţiunĭ de fapt. Noĭ nu sîntem amiciĭ fostuluĭ mitropolit,— aceasta se ştie — dar nu putem admite nicĭ procedările nelegale.

Guvernul nu s'a mulţumit cu judecata inchizitorială, nicĭ cu secfestrarea brutală, şi merge maĭ departe, el contestă fostuluĭ mitropolit pînă şi dreptul de a chema înaintea justiţieĭ pe defăimătoriĭ săĭ.

Voinţa Naţională *ĭ-a adus o acuzaţiune gravă, l-a făcut părtaş al ocnaşuluĭ Mărgăritescu la o crimă îngrozitoare.*

Ce acuzaţie maĭ grozavă poate să fie adusă unuĭ episcop? Dar nu e vorba aci de situaţia luĭ Ghenadie: orĭ-care om acuzat de o crimă atît de monstruoasă, are dreptul să dea în judecată pe acuzator.

Pentru ce se tăgăduĭeşte acest drept fostuluĭ mitropolit? Pentru că aceĭa pe carĭ el ĭĭ chĭamă în judecată sînt gazetariĭ stăpînireĭ.

Da, ştim că în acest proces s'ar da pe faţă lucrurĭ admirabile, în acest proces s'ar descoperi capacitatea luĭ Sărăţeanu, s'ar vedea pînă unde sînt capabiliĭ guvernanţiĭ de azĭ să meargă, cînd e vorba de răzbunare, de inscenărĭ odioase.

Atît maĭ răŭ pentru aceĭa carĭ s'aŭ pus în aşa situaţie.

Dar orĭ cît de gravă ar fi situaţia gazetarilor şi a guvernuluĭ, orĭ cît de teribilă ar fi palma pe care condamnarea celor de la Voinţa, *pentru calomnie, ar aplica-o pe obrazul guvernuluĭ, aceasta nu înseamnă că guvernul are dreptul să comită actul cel maĭ autoritar, tăgada de dreptate.*

Ghenadie, ca cetăţean, are dreptul să meargă înaintea justiţieĭ şi să ceară apărarea drepturilor, a cinsteĭ şi a avereĭ sale. A-l împedeca, înseamnă să comiţĭ un act de abuz de putere şi noĭ protestăm în contra uneĭ asemenea violenţe.

Ianus.

Năzdrăvăniile zileĭ

Leul şi căţelul

Samurache liberalul, de cînd a intrat în caşcavalul putereĭ, a început să-şĭ ĭa nasul la purtare şi să intre în vorbă cu Europa. Dar leul european se uĭtă mirat la microscopica dihanie care vrea să facă diplomaţiĭ, alianţe şi acte de mare bărbat de Stat.

Leul, ca orĭ-ce individ convins de superioritatea sa, nu dă de cît o mediocră atenţiune luĭ Samurache, şi abĭa dacă îl atinge cu pămătuful coadeĭ pe la nas. Insă Samurache consideră aceste semne de dispreţ drept semne de o rară consideraţie, căţeluşul se umflă în pĭele, mîrîĭe, chelălăĭe şi devine arogant cu opoziţiunea.

Noroc că Samurache e căţeluş cu zgardă, căcĭ la din contra ar face repede-repede cunoştinţă cu hengheriĭ.

Vardalabum.

Succesul radicalilor sîrbĭ

Regele Alexandru.— Neîncrederea. Programul de luptă.

Regele Alexandru

Congresul radicalilor sîrbĭ, care s'a ţinut acum cîte-va săptămînĭ în Belgrad, a început a-şĭ da roadele. Camarila din Serbia a înţeles că revizuirea Constituţieĭ nu maĭ poate fi amînată şi că, maĭ înainte saŭ maĭ tîrziŭ, radicaliĭ vor trebui să ĭasă victoriosĭ.

Regele Alexandru pare a fi convins că radicaliĭ aŭ majoritate în Serbia. Aceĭ patruzecĭ de miĭ de delegaţĭ *carĭ s'aŭ întrunit la ultimul congres radical, sînt o dovadă eclatantă că manoperele palatuluĭ de a suguma acest partid n'aŭ avut nicĭ un rezultat şi că din contră partidul radical sîrb ĭese din această luptă maĭ întărit şi maĭ popular de cît înainte.*

Tînărul rege caută dar să împace pe radicalĭ, şi, cu ocazia maĭ multor întrevederĭ ce a avut cu şefiĭ lor, a promis acestora revizuirea Constituţieĭ, imediat după întrunirea Scupcineĭ.

Neîncrederea

Şefiĭ radicalilor aŭ ascultat cu multă atenţiune promisiunile regeluĭ, dar se păzesc să se încreadă în ele, căcĭ nu pentru prima oară regele Alexandru promite pentru a nu ţine nimic din cele făgăduite.

«A promite şi a nu ţine» a devenit la regele Serbieĭ maĭ mult de cît un obiceiŭ, şi orĭ cît şĭ-ar da el acuma osteneală, nimenĭ nu se va maĭ încrede în vorbele sale.

Şefiĭ radicalilor sînt dar decişĭ a nu se lăsa să fie ademeniţĭ prin vorbe goale şi aŭ şi început o campanie anti-dinastică foarte puternică, sperînd a sili ast-fel pe rege ca să între în legalitate şi să primească revizuirea Constituţieĭ.

Programul de luptă

In fruntea mişcăreĭ nu se maĭ află D. Pasicĭ, ci D. Tauşanovicĭ, care devine din zi în zi maĭ remarcabil prin energia şi talentul cu care conduce partidul.

El a organizat bande de haĭducĭ carĭ cutreeră satele agitînd în favoarea radicalilor şi carĭ comit înadins tot felul de dezordinĭ spre a provoca intervenirea guvernuluĭ.

De asemenea a autorizat pe membriĭ partiduluĭ săŭ ca să scoată maĭ multe ziare anti-dinastice, aşa că regele ne maĭ ştiind cum să se apere contra radicalilor, voĭeşte deja să le acorde tot ce cer eĭ, sub condiţiunea însă de a-l lăsa pe dînsul stăpînul absolut al armateĭ, *cu care speră a se putea susţine la tron, chĭar cînd radicaliĭ ar fi la putere.*

Regele Alexandru e dar silit să se plece înaintea voinţeĭ poporuluĭ.

Val.

CĂMĂTARIĬ

Cestiunea care a preocupat toată lumea în timpul vacanţieĭ trecute, pare a fi uĭtată.

E vorba de cămătarĭ. De unde lunile precedente nu se vorbia şi nu se scria de cît despre cămătarĭ şi parchet, glorificîndu-se acesta şi înfierîndu-se ceĭ dîntîĭ, acum abĭa se maĭ aude cîte ceva la intervale foarte depărtate. Şi dacă n'ar fi de cît uĭtarea!

Viaţa e prea agitată, publicul se plictiseşte iute, pentru ca acelaş lucru să-ĭ ocupe prea mult atenţia. Reînarea ocupaţiunilor întrerupte de vacanţie, vizita împăratuluĭ Frantz-Iosef şi aceea a deputaţilor italienĭ, l-aŭ putut distrage.

Era şi natural ca entuziasmul să scadă în cele din urmă.

*

Cînd D. Hamangiu şĭ-a început investigaţiile, nu şĭ-a închipuit că va stîrpi camăta. D-sa a voit să vadă dacă una saŭ alta din operaţiile cinstiţilor neguţătorĭ, cade saŭ nu, sub previziile coduluĭ penal şi nimic maĭ mult. Presa şi publicul ĭ-aŭ dat însă alte proporţiĭ: iluzia trebuĭa să fie urmată de decepţie. Apoĭ măsura parchetuluĭ lovĭa în prea multe interese. Prea multă lume trăĭeşte în Romînia din camătă. Lipsa de capitalurĭ, diferitele şicane de procedură, uşurinţa cu care cine-va 'şĭ poate sustrage avutul săŭ urmărireĭ creditorilor, diferitele legĭ aşa zise protectoare ale debitorilor, neprevederea, lipsa de societăţĭ saŭ de case de împrumut, fie publice fie particulare, etc., fac din orĭ ce om care trăĭeşte numaĭ din munca sa, clientul cămătaruluĭ. De aci prosperarea acestuĭa. Eĭ bine, cămătariĭ cu şi fără prăvălie, aŭ început să se agite. Şi curentul de la început pare a se fi schimbat.

*

De sigur n'are mare importanţă dacă Ştrul saŭ Neacşu va vizita saŭ nu Văcăreştiĭ. E bine însă să se învedereze că este permis în ţara romînească ca cine-va să-şĭ poată apropia avutul altuĭa fără nicĭ o responsabilitate. In adevăr, parchetul a fost nevoit să nu urmărească de cît pe aceĭ cămătarĭ carĭ *aŭ lucrat cu minoriĭ*. Nu este oare o lacună în dreptul nostru penal? Dacă da, e datoria Corpurilor Legiuitoare să ĭa măsurile cele maĭ nemerite pentru a împuţina camăta; e datoria preseĭ a forma un curent favorabil şi a ajuta Parlamentul.

*

In cestiunea cămătarilor, un lucru era de văzut şi anume dacă articolul 322 din codul penal este saŭ nu aplicabil.

Iată ce zice acest articol:

„Orĭ-care va specula asupra trebuinţelor, slăbiciunilor saŭ patimilor unuĭ minor, ca să-l facă să subscrie, spre a sa pagubă, obligaţiunĭ, chitanţe saŭ vre-un înscris de răfuire pentru împrumutare de banĭ, orĭ de lucrurĭ mişcătoare, orĭ de înscrisurĭ comerciale, saŭ de orĭ-ce alte înscrisurĭ îndatoritoare, sub orĭ-care formă se va fi făcut asemenea tocmeală, se va pedepsi cu închisoarea de la 4 lunĭ pînă la 2 anĭ, şi cu amendă care nu va putea trece peste a patra parte a sumeĭ orĭ a preţuluĭ lucruluĭ ce va urma a se întoarce înapoĭ vătămatuluĭ, nicĭ să fie maĭ mică de 26 leĭ.“

*

Dar se întîmplă ceva foarte puţin explicabil. O sumă de oamenĭ pretinşĭ cunoscătorĭ aĭ dreptuluĭ îţĭ ţin aproape acest limbagiŭ:

— Nu putea parchetul să urmărească pe cămătarĭ în baza art. 322. Spre a fi aplicabil acest articol, trebuĭe numaĭ de cît să se constate în sarcina inculpatuluĭ manopere frauduloase cu ajutorul cărora să fi făcut pe minor să subscrie obligaţiĭ, chitanţe, etc. Unde va găsi parchetul aceste manopere? Nu se ştie că nu cămătariĭ aleargă după minorĭ, ci aceştia după aceĭa?

Aşa să fie oare? In fapt e inexact că tot-d'a-una minoriĭ aleargă după cămătarĭ. De sigur în toate zilele se văd tinerĭ căutînd cu nerăbdare banĭ cu împrumut, dar nu se vede cînd samsariĭ cămătarilor saŭ cămătariĭ înşi-şi pîndind pe tînărul cu perspective îĭ fac propunerile cele maĭ periculoase.

*

Iată de exemplu un tînăr care e singurul moştenitor al uneĭ averĭ de cîte-va sute de miĭ de leĭ saŭ de cîte-va milioane, dar care momentan nu dispune de cît cîte-va sute de leĭ lunar. Cămătarul îĭ face cunoştinţă, îl aşteaptă pînă cînd îl vede în lipsă şi atuncĭ începe ispita.

Cum, D-ta, îĭ zice el, care mîĭne-poĭmîĭne veĭ avea o avere aşa de mare, îţĭ petrecĭ aniĭ ceĭ maĭ frumoşĭ în mizerie cînd n'aĭ de cît să puĭ o iscălitură pentru a avea miĭ de francĭ?

Şi după aceasta urmează un împrumut cu o dobîndă. Dar timpul trece, poliţa devine exigibilă şi cămătarul exigent. El conta pe acel capital pentru a'şĭ plăti propriile sale datoriĭ şi altele de felul acesta. Rezultatul: preschimbarea poliţeĭ pentru o sumă îndoită saŭ şi maĭ mare.

*

De aci înainte nu maĭ caută cămătarul pe minor, nicĭ nu maĭ are trebuinţă. Tînărul, o-dată intrat în datoriĭ, e pus în imposibiltate de a se dispensa de serviciile cămătarilor. El e nevoit să preschimbe de maĭ mult orĭ poliţa, şi la fie-care preschimbare trebuĭe să primească condiţiile cămătaruluĭ. Şi exemplul pe care l-am luat este din cele maĭ corecte, în majoritatea cazurilor se întrebuinţează mijloace mult maĭ reprobabile.

E de sperat că, cu ocazia judecărei proceselor datorite „copilăriei D-lui Hamangiu", se vor da multe la lumi ă. Dar să viŭ la cea-l'altă obiecţiune, saŭ cum s'ar zice în limbagiŭ juridic, la cestia de drept.

*

Pentru aplicarea acestuĭ articol nu se cere, după cum greşit se susţine, întrebuinţarea de manopere fraudnloase cum s'ar cere pentru escrocherie. E destul să se abuzeze de trebuinţele, slăbiciunile saŭ patimile minoruluĭ, ca să l facă să subscrie obligaţiĭ, chitanţe, etc; e de ajuns ca cine-va să tragă profit din neexperienţa minoruluĭ. Şi întru cît s'ar constata aceasta, primul element al delictuluĭ de care mă ocup există, ĭar cele-l'alte două: că s'a subscris poliţe şi că acesta prejudicĭază pe minor, nu se contestă de nimenĭ.

Acum întreb pe orĭ-ce om imparţial: copil a fost D. Hamangiu cînd a crezut că datoria sa de magistrat e să aplice legile ţăreĭ sale? Răspunsul e neîndoelnic. Dar tot atît de neîndoelnic e la noĭ, ca în multe alte părţĭ, că cine face o cale nouă culege praf şi ţărînă.

Incă mult timp se va arunca praf în ochiĭ acelora carĭ vor îndrăzni să ĭasă din drumul bătătorit. Eĭ vor avea însă recunoştinţa oamenilor de bine şi mulţumirea ce o dă conştiinţa datorieĭ împlinite.

N. M. Sotir.
Avocat.

IMPRESIUNI şi PALAVRE

(Din corespondenţa luĭ *Chiţibuş* cu cititoarele sale)

Ocĭ andaluze.—Mă întrebĭ, tînără cu ochiĭ negri şi soră de limbă cu noĭ Romînii, mă întrebĭ ce trebuĭe să facĭ ca să fiĭ iubită? Eştĭ tînără, oglinda te arată frumoasă, deşteaptă să vede că eştĭ şi totuşĭ nu aĭ fost iubită nicĭ-odată.

De sigur, că înainte de a mă întreba pe mine, ţe-aĭ adresat cărturăreselor, ţe-aĭ plîns prietenelor şi în disperare de cauză, aĭ recurs şi la mine.

Draga mea, andaluzo cu ochĭ negri şi părul idem, ţĭ-aş răspunde uşor dacă te-aş cunoaşte. Cum nu te cunosc, îmĭ este greŭ să-ţĭ daŭ răspunsul. Şi apoĭ chestiunea dragosteĭ este prea complicată ca să o putem rezolva aşa cu una cu două. De care dragoste vorbeştĭ? Poate veĭ fi voind să te vezĭ ca în *Romeo* şi *Julieta* spînzurată pe balcon şi sărutîndu-ţĭ pe poeticul tăŭ amorezat? Nu-ţĭ ajunge ţie dragostea maĭ banală, a douĭ inşĭ carĭ carĭ se plac, simt plăcere unul de altul, se îngăduĭesc reciproc, fără să se avînte în sferile eterec ale visurilor copilelor de opt-spre zece anĭ?

Toate acestea ar trebui lămurite şi atuncĭ cu dragă inimă, fiul ţăreĭ luĭ Hübch, va sta la vorbă cu fica zmolită şi ardentă a bruneĭ Andaluziĭ.

Sura. *Dorohoĭ.* Eŭ sînt contra jargonuluĭ.

Stela. — Cu plăcere voĭ sta de vorbă cu tine, maĭ ales că întrevăd sub mască, un obrăjor deja cunoscut în alte împrejurărĭ.

D-neĭ A. *Pater est qui nuptiae demonstrant*, zice dictonul latin, adică aceasta însemnează că un copil născut în căsătorie se socoteşte a fi al soţuluĭ femeĭeĭ care l'a născut, indiferent dacă e saŭ nu e autorul adevărat. Bine înţeles că legea dă drept soţuluĭ obijduit pe nedrept, să *dezavueze* pe copilul întrodus în mod fraudulos în gospodăria luĭ.

Betos.—Voĭ răspunde în curînd... după ce voĭ satisface pe cucoane. *D'abord les dames!*

Chiţibuş.

IARAŞI CRETA

CONSTANTINOPOL, 1 Octombre.—In urma atitudineĭ mahometanilor din Creta, situaţia prezintă din noŭ oare-care nelinişte.

Ataşaţiĭ militarĭ străinĭ vor trebui să fie delegaţĭ pe lîngă comisiunea de reorganizare a geandarmerieĭ cretane aĭ căreĭ membriĭ turcĭ sînt deja numiţĭ.

Erĭ a fost o întrunire a ambasadorilor.

Arestările persoanelor bănuite de răsvrătirĭ turceştĭ, continuă.

Schischkin la Berlin

BERLIN, 1 Octombre.—D. Schischkin şi secretarul de stat rus, contele Pahlen, aŭ fost invitaţĭ azĭ să dejuneze la noul palat de împăratul şi împărăteasa. D. Schischkin a făcut după amĭazĭ o vizită prinţuluĭ de Hohenlohe şi baronuluĭ Marschall. Seara a plecat la Petersburg.

CRONICA

Cu spatele

In sfîrşit am aflat adevăratul scop al treccreĭ D-luĭ Sturdza prin Galaţĭ.

Iată ce spune un confrate cu privire la acest eveniment grav:

Adevăratul scop al trecereĭ prin Galaţĭ a D-luĭ Dimitrie Sturdza a fost pe de o parte de a da ultima lovitură de picior şandramaleĭ Malaxiste, prin faptul de-a ignora complectamente şi *întoarce vedit spetele D-luĭ C. Malaxa*, care etcetera.

Să ne înţelegem cum a devenit chestia.

Sîmbătă seara D. Sturdza, cu bastonul în mînă şi cu generalul Cĭomag la flancul stîng, a intrat în gara de Nord unde o mulţime de lume se adunase ca să facă o manifestaţie simpatică... D-luĭ N. Filipescu. Necăjit, D. Sturdza a întors spatele unuĭ negustor din gară şi s'a urcat ursuz în cupeul respectiv, unde a adormit de necaz.

Ajungînd la Galaţĭ, I-aŭ ieşit înainte Malaxa şi alţĭ colectivişti. Ursuzul ministru, cum a văzut pe Malaxa, ĭ-a întors spatele ridicîndu-şĭ puţin pulpanele din dărăt ale surtuculuĭ.

Generalel Cĭomag, om disciplinat, şĭ a scos numaĭ de cît limba la Malaxa.

Orleanu, care era de faţă, înţelegînd cum stă treaba, a cerut voĭe primuluĭ-ministru să întoarcă dînsul apopisul fiind că e băĭat tînăr şi cu viitor.

Pe urmă D. Sturdza a plecat la alte manevre navale.

Intorcîndu-se în Capitală a fost felicitat pentru marele săŭ curaj de către C. F. Robescu, care ĭa oferit şi cataramа sa ca să se pue în viitor la adăpostul eĭ, în cazurĭ de acestea.

Bac.

INFORMAŢIUNI

INTERIOARE

Afacerea Ghenadie

Guvernul, văzînd că se reĭa campania în afacerea Ghenadie, se încearcă să-l sperie pe acesta ameninţîndu-l cu darea în judecată înaintea Casaţieĭ.

Voinţa de aseară spune că judecătorul de instrucţie va da zilele acestea ordonanţa.

Ziarul guvernuluĭ se fereşte însă ca „dracul de tămîĭe", să spună măcar un cuvînt, despre motivul pentru care cerereĭ luĭ Ghenadie de a se da „Voinţa" în judecată pentru calomnie, nu i s'a dat nicĭ un curs.

*

Trebuĭe să spunem că toate ameninţările acestea sînt mofturĭ. Guvernul nu ştie cum să scape maĭ uşor de încurcătură.

Ceea ce l-a pus maĭ ales pe gîndurĭ, este, după cum am spus-o încă de acum două săptămînĭ, hotărîrea mitropolituluĭ Moldoveĭ de a nu primi să maĭ fie amestecat în afacerile locotenenţeĭ mitropolitane cum şi refuzul acestuĭa şi al fostuluĭ mitropolit Iosif Gheorghian de a primi să fie aleşĭ în locul luĭ Ghenadie.

*

D. Mîrzescu a declarat, pe de altă parte, D-luĭ D. Sturdza, că nu se maĭ duce la Ghenadie pentru că cu el nu e nimic de făcut.

Senatorul de Iaşĭ e acela care a dat ideĭa de a se muta scaunul mitropolituluĭ primat la Iaşĭ.

Se spune chĭar că D-sa era vorba ca îndată ce se va deschide parlamentul, să depună un proĭect de lege din iniţiativă parlamentară în acest sens.

*

De cîte-va zile însă, D. Mîrzescu e în răceală cu D. Sturdza pentru că acesta nu s'a ţinut de vorbă să-ĭ dea un portofoliŭ.

Nu se ştie decĭ dacă combinaţia de maĭ sus se va realiza.

De o cam dată, chestia mitropolituluĭ este tot în situaţia în care se afla acum treĭ lunĭ şi nu se ştie pozitiv care va fi modul în care se va încerca guvernul să o sfîrşească.

*

Unele ziare aŭ distribuit cu No. lor de erĭ o broşură a fostuluĭ mitropolit Ghenadie: *Cum am fost judecat*.

Broşura aceasta conţine toate cele spuse de fostul mitropolit şi în apărarea pe care şĭ-a făcut-o înaintea Sinoduluĭ cum şi discutarea chestiuneĭ de drept, dacă Sinodul putea să-ĭ ia funcţia de mitropolit, pe care ĭ-a dat-o împreună cu Corpurile Legiuitoare şi cu regele.

In ce primeşte acuzaţiile de drept comun ce i s'aŭ adus, fostul mitropolit se mărgineşte a cere devezĭ.

Reporter

D. Poni lucrează de cîte-va zile, în mod cît se poate de misterios, la noul proĭect al învăţămîntuluĭ superior şi secundar.

După cum ni se spune, proĭectul conţine părţĭ foarte reacţionare şi va stîrni o mare revoltă în rîndurile profesorilor de liceŭ şi Universitate.

Pe de altă parte, studenţilor, prin acest proĭect, li se limitează dreptul de a sta în facultate şi li se interzice acela de a face politică saŭ a se constitui în societate fără voĭa ministruluĭ de instrucţiune.

Acest proĭect va fi adus săptămîna aceasta în dezbaterile consiliuluĭ de miniştri.

El nu va fi dat publicităţeĭ de cît în momentul cînd va fi depus pe biuroul Cameređ, pentru a se împedica orĭ ce agitaţie ce s'ar face în contra acestuĭ proĭect.

Un funcţionar care e inexact în exerciţiul funcţiuneĭ sale comite un act reprobabil faţă de contribuabiliĭ carĭ îl plătesc.

Directorul ziaruluĭ nostru a fost chemat erĭ, 1 Octombrie, de către judele-instructor Vasiliu, pentru a da oare-carĭ informaţiunĭ.

Citaţia cere directoruluĭ nostru ca, *la orele 11 dim.*, să se afle în cabinetul No. 1, al judeluĭ instructor, căcĭ la din contră *va fi amendat, şi se va emite contra sa mandat de aducere, conform art. 77 din procedura penală.*

Directorul nostru să afla în sala de aşteptare a cabinetuluĭ judeluĭ instructor Vasiliu, *exact la 11 ore dim.*

La ora unu şi un sfert, judele nu venise încă, şi directorul nostru, arătînd grefieruluĭ ceasornicul săŭ, a plecat, fiind-că *o aşteptare de maĭ bine de două ceasurĭ este culmea răbdăreĭ.*

Lăsăm pe judele instructor Vasiliu să judece şi să califice el însu-şi purtarea sa.

D. C. Isăcescu din Piatra-N. a fost pus în libertate în schimbul garanţieĭ de 20.000 leĭ.

Erĭ s'a reînceput concursul pentru posturile de medicĭ secundarĭ aĭ spitalelor Eforieĭ, concurs care a fost întrerupt maĭ de mult.

Arhiducesa Ghizela de Bavaria, fiica maĭ mare a împăratuluĭ Franţ-Iosef, va sosi în ţară Joĭ, la 3 Octombrie.

Demisia D-luĭ general Dr. Fotino a fost respinsă şi D-sa şĭ-a reluat ocupaţiunile de efor al spitalelor civile.

De asemenea D. general Budişteanu a renunţat la ordinul pe care îl dase ca profesoriĭ-ofiţerĭ de la şcoala de medicină veterinară să se retragă de la acea şcoală.

Eĭ, dar le ea asupra poziţieĭ ofiţerilor cum rămîne? O lege a făcut şi D. general Budişteanu şi ĭată ce certificat îşĭ dă singur!

D-sa a pregătit deja proĭectul de lege modificător al acesteĭ legĭ.

Faĭmos reformator, n'avem ce zice.

D. Stoicescu a supus regeluĭ la Sinaia, noul proĭect al căilor ferate particulare.

Acest proĭect a fost elaborat conform dorinţeĭ suveranuluĭ, care îşĭ va construi cîte-va liniĭ ferate, în vederea exploatăreĭ minelor ce posedă.

Noua clădire a şcoaleĭ de cavalerie din Tîrgovişte e terminată, ast-fel că şcoala s'a şi mutat în ea.

Maĭ mulţĭ brutarĭ din Capitală aŭ urcat preţul pîineĭ, faţă cu urcarea preţuluĭ grîuluĭ.

Noul palat al ministeruluĭ de domeniĭ de pe Bulevard, e terminat.

Ministerul se va muta pe la jumătatea acesteĭ lunĭ.

Seria conferinţelor la Atheneŭ va începe la 15 Octombrie.

Scena Atheneuluĭ a fost cu totul transformată, dîndu-i-se un aspect maĭ frumos.

Mitropolitul Iosif al Moldoveĭ a declarat categoric unuĭ amic al săŭ că, cu toate numeroasele şi înaltele inzistenţe, nu va primi cu nicĭ un chip să fie ales Mitropolit-Primat.

Prelatul care doreşte să trăĭască în linişte restul vieţeĭ sale, a condus apoĭ pe amicul săŭ în grădina Mitropolieĭ din Iaşĭ, arătîndu-ĭ locul unde a hotărît să fie înmormîntat, precum şi piatra mormîntală pe care a lăsat să se graveze cuvintele: „Iosif Naniescu, archiepiscop şi mitropolit al Moldoveĭ şi Suceaveĭ."

Casierul general al jud. Mehedinţĭ va fi destituit şi dat judecăţeĭ, în urma ancheteĭ ce i s'a făcut şi prin care s'a constatat că a comis maĭ multe deturnărĭ de banĭ.

Prin mahalalele Craĭoveĭ bîntuĭe anghina difterică.

S'aŭ luat măsurĭ pentru combaterea epidemieĭ.

D'ALE ARMATEI

Erĭ s'a facut concentrarea miliţienilor în toată ţara. Instrucţia militară o vor face cu arma Manlicher.

Tragerea la ţintă o vor face şi cu arma veche; trăgînd cîte 175 de cartuşe de fiecare om.

Concentrarea va ţine 10 zile.

Ofiţeriĭ superiorĭ şi inferiorĭ din arma infanterieĭ, notaţĭ maĭ jos, atingînd limita de vîrstă, aŭ fost trecuţĭ în poziţie de retragere din oficiŭ pe ziua de 1 Octombrie, 1896, înrolîndu se ca ofiţerĭ în gloate.

Maioriĭ: Strojea Ioan, Jipa Nicolae, Christescu Nicolae, Lăţescu Ioan, Mitescu Const. şi Ritoridi Petre.

Căpitaniĭ: Ghisdăvescu Ioan, Vasilescu Anton, Ionescu Teodor, Mihăilescu Haralambie, Ionescu Dimitrie I., Georgescu Ioan, Georgescu Mihail, Zaharia Ştefan, Negrescu Petre, Dumitriu George. Panu Dimitrie, Alexandrescu Ioan, Aurelian Christofil, Marin Mihalache, Nedelescu George, Marinescu Ştefan, Postelnicu George, Buşă Ioan, Constantinescu Gh. Rombeanu, Selim Petre, Petre Teodor, Florescu Păun, Brătescu Emanoil, Ciurea Sotir şi Ronea Teodor.

D-niĭ generalĭ Băicoianu şi Argintoianu, aŭ fost zilele trecute în Craĭova.

D. Băicoianu a inspectat reg. 5 de roşiorĭ care va pleca în curînd la Botoşanĭ, unde a fost strămutat.

Erĭ s'a întrunit la ministerul de războiŭ, sub preşedinţia ministruluĭ de războiŭ, consiliul inspectorilor generalĭ aĭ tuturor armelor, pentru hotărîrea listeĭ căpitanilor ce urmează a se prezinta pentru examenul de maior. In arma cavalerieĭ, din 13 candidaţĭ, aŭ fost admişĭ numaĭ 7.

Erĭ aŭ început examenele pentru admiterea elevilor la înalta şcoală de războiŭ. Din 41 candidaţĭ, aŭ fost admişĭ la examen numaĭ 21.

Ceĭ-l'alţĭ două-zecĭ n'aŭ fost admişĭ, fie pentru viţiĭ de constituţie, fie din cauza memoriuluĭ care lasă de dorit.

Comisiunea întocmită pentru examinarea ofiţerilor carĭ candidează pentru şcoala de războiŭ, se compune din D-niĭ coloneli Crăiniceanu, preşedinte, şi membri: colonel Mareş, colonel Petricari, locot.-colonel Istrati, locot.-colonel Mavrocordat şi maiorul Toplicescu

Ministrul de războiŭ a dispus ca să trimeată în străinătate douĭ ofiţerĭ ca să urmeze cursurile uneĭ şcolĭ superioare de războiŭ. Această alegere se face în urma unuĭ concurs. Anul acesta s'a prezintat pentru aceste două locurĭ, D-niĭ locot. Alevra şi Mironescu.

JUDICIARE

Afacerea Steiner

Camera de punere sub acuzare nu s'a pronunţat nicĭ astă-zĭ în afacerea Steiner, din cauză că D-luĭ Scarlat Popescu, membru, întîmplîndu-i-se o nenorocire în familie, n'a putut lua parte la şedinţă.

Se crede că se va delega un alt judecător care să înlocuiască pe D. Popescu, pentru ca să se poată da mîine rezultatul definitiv în această afacere.

Astă-zĭ se va judeca la Curtea cu juraţĭ din Capitală procesul luĭ Max Thierer, care şĭ-a omorît astă-vară amanta, în calea Dudeştĭ.

Max Thierer, originar din Iaşĭ, se amorezá de o tînără fată cu care fugi la Bucureştĭ. Părinţiĭ feteĭ venind să-şĭ ĭa fata înapoĭ şi fiind-că aceasta voĭa să plece de la Thierer, el o luă în trăsnră şi o omorî printr'o lovitură de revolver.

Judecarea procesuluĭ intentat de D. San Marin, directorul poliţieĭ Capitaleĭ, contra D-luĭ Gr. Ghica, s'a amînat pentru ziua de 16 Noembrie.

A se citi în pagina a patra urmarea foiţeĭ PRIN CRIMA.

A doua seziune a Curţeĭ cu juraţĭ s'a deschis Marţĭ la 1 Octombrie.

Curtea e prezidată de D. Dîmboviceanu, azistat de D-niĭ judecătorĭ Anghel şi Viasto.

Fotoliul ministeruluĭ public e ocupat de D. procuror Hamangiu.

In această seziune se vor judeca 3 procese de presă, 4 de tîlhărie, 4 pentru lovitură carĭ aŭ cauzat moarte şi 2 pentru crime săvîrşite,

D. Gr. Maniu, simpaticul prim-redactor al ziaruluĭ *Dreptul*, a fost numit grefier la Inalta Curte de Casaţie în locul D-luĭ Nenoveanu, înaintat prim-grefier.

Numirea este din cele maĭ nimerite, de oare-ce D. Maniu este unul din puţiniĭ tinerĭ carĭ se ocupă pasionat de ştiinţa dreptuluĭ.

EXTERNE

Din Viena se telegrafiază că în cercurile diplomatice d'acolo, se crede că convorbirea din Balmoral între ţar şi Salisbury, va avea ca rezultat intervenirea colectivă a marilor puterĭ la Constantinopole, prin care se va cere a se aplica reformele promise de sultan şi a se lua măsurĭ ca să nu se maĭ repete măcelările de pînă acum.

ECOURI

In ziua de 10 Octombrie se va ţine în localul şcoaleĭ mixte de agricultură şi meseriĭ „Iordache Zosima" din judeţul Ialomiţa, concurs pentru ocuparea a 21 de locurĭ de bursierĭ, ce sînt vacante pentru anul 1896—97.

Concursul pentru ocuparea catedreĭ de finanţe şi statistică de la Universitatea din Bucureştĭ, se va ţine la 15 Octombrie la Universitatea din Iaşĭ.

D. Praja a fost recomandat de comisiunea examinătoare, pentru a fi numit profesor de istorie la şcoala militară din Iaşĭ.

Tîrgul cerealelor

Brăila, 29-30 Septembrie 1896

Grîŭ	cant.	54720 gr.	56³/₄—59¹/₂	pr. 9.32¹/₂-00.25
Orz	„	21225 „	42—51¹/₂	„ 4.50-5.10

Cerealele sosite:

Pe apă: Grîŭ 75000; secara 1540; orz 8800
Pe uscat: Grîŭ 18000; orz 1600; meĭ 2550.

SPORT

Duminecă 6 şi 13 Octombrie, vor fi *alergărĭ de toamnă* pe hipodromul de la Băneasa, la orele 2. p. m. precis, cu următoarea programă:

Ziua I

Premiul Floreasca	2000 leĭ	dist.	1500 m.
„ Meri-Nanieĭ	3500 „	„	1200 m.
„ Soc. Equestre (Hand.)	900 „	„	2000 m.
„ Jocky-Clubuluĭ	3500 „	„	3000 m.
„ Minist. Domeniilor	1500 „	„	2400 m.
„ Mog. (Steeple-Chase)	2250 „	„	3600 m.

Ziua II

Premiul Herăstrăŭ	2000 leĭ	dist.	2000 m.
„ de Toamnă	3000 „	„	1500 m.
„ Handicap.	1500 „	„	1600 m.
„ de Octombre	3700 „	„	4000 m.
„ Subscriptorilor	2500 „	„	2200 m.
„ Minist. de Războiŭ	1500 „	„	2000 m.

FOIŢA ZIARULUI „ADEVERUL"

76

PRIMEJDIE DE MOARTE

XLV

Juditha

— Din Siberia?

Desfăcuĭ pachetul şi găsiĭ înăuntru veriga de logodnă legată de o bucată de panglică.

Această panglică era descusută, fără îndoială, de la vre-o rochie a Juditheĭ şi trebuĭa să-şĭ aibă legenda eĭ atingătoare.

— Din Siberia?! repetă dînsa, ĭar în obrajĭ i se urcă tot sîngele, recunoscînd aceste obiecte familiare.

— Trăsura se întoarce,—ziseĭ eŭ auzind uruitul roţilor.

Nu trebuĭe să mă vadă nimenĭ aicĭ.

Du-mă într'un loc unde să pot a-ţĭ spune totul, fără să ne vadă saŭ să ne audă cine-va.

— Dacă intenţiunile D-tale sînt cinstite, la ce bun acest mister?

— Vreaŭ să sfarăm o necinste.

Aĭ vre-o teamă de mine?

Viŭ eŭ oare ca să te insult saŭ să te necinstesc?

Vino pe aicĭ!

Uruitul trăsureĭ apropiindu-se, porniĭ repede către o aleĭe lăturalnică.

Juditha rămăse pe gîndurĭ.

— Dacă aş refuza? zise ea cu vocea pe jumătate, avînd aĭerul că se întreabă singură.

— Atuncĭ, Dumnezeŭ să te ĭerte, căcĭ ruina omuluĭ pe care-l iubeştĭ va fi opera D-tale, poate!

Ea intră în aleĭe, în timp ce trătura ocolea colţul zaplazuluĭ.

Ascunzătoarea fu aproape.

Intraiŭ întîiŭ eŭ,—Juditha mă urmă.

Locul unde şedeam avea pentru noĭ avantagiul de-a fi bine adăpostit şi, pe lîngă asta, avea o masă şi două scaune ţărăneştĭ.

Şezurăm.

Juditha se aşeză pe un scaun în faţa mea, aşa că masa era între noĭ.

Cînd huruitul trăsureĭ se stinse în faţa caseĭ—o dovadă că trăsura se oprise,—eŭ puseiŭ sub ochiĭ Juditheĭ inelul şi ziseĭ:

— Poate sta acĭ pînă ce te veĭ hotărî să-l ĭeĭ,—şi nu va trece timp mult pînă te veĭ decide.

— Aĭ adus inelul ăsta din Siberia?

— Da din Siberia!

Aĭ să-mĭ facĭ imputărĭ...

Peţĭ în deplină voĭe, căcĭ le merit.

Am ajutat pe inimicul luĭ Gordon, ştiind că-ţĭ voiŭ înmormînta fericirea, dar am dat eŭ însă-mĭ în cursa ce-ĭ întinsesem.

Am fost transportaţĭ cu forţa la Petersburg şi de acolo, sub o straşnică pază, am fost trimişĭ în exil.

Pe drum, o întîmplare ne-a ajutat să evadăm.

Intrarăm într'o pădure fără sfîrşit...

Nicĭ un adăpost!... Un pustiŭ de zăpadă!

Aş fi perit fără sărmanul Gordon...

O vorbă bună, un sfat, eraŭ de ajuns pentru a mă reîntrema...

Nicĭ mîncare, nicĭ odihnă!...

Mă opriĭ, căcĭ sărmana Juditha nu maĭ putea să reziste,

Ea dete un ţipăt slab şi, luînd verigheta logodniculuĭ săŭ, o sărută, pe cînd pe obrajĭ i se scurgeaŭ rîurĭ de lacrimĭ.

Apoĭ îşĭ ridică fruntea, şi, cu un ton sălbatec, mă întrebă:

— A aflat că tu aĭ fost instrumentul pĭerdereĭ sale?

— Da.

— Te-a ĭertat?

— Da.

— Eŭ nu pot să te ĭert! Nu te voiŭ ĭerta nicĭ-o-dată!

Şi, ştergîndu-şĭ lacrimile cu dosul mîĭneĭ, maĭ privi în o dată inelul, şi rosti tînguitor şi dulce:

— George al meŭ! George al meŭ!

Dar, calmîndu-şĭ emoţiunea, se întoarse spre mine, şi cu o voce vecĭnic poruncitoare:

— Spune-mĭ totul, povesteşte mĭ întreaga istorie a crimeĭ tale!

— Ne căpătarăm un prieten şi, cu chiŭ cu vaĭ! se găsi şi mijlocul de a fugi unul din noĭ treĭ.

Georges Gordon hotărî să plec eŭ.

— Şi tu aĭ consimţit să plecĭ şi să-l laşĭ acolo? întrebă Juditha cu sprîncenele încruntate de dispreţ şi indignare.

— Voiaĭ să plece el şi să mă lase pe mine acolo?

— Nu, nu, Georges al meŭ ar fi fost incapabil de-o asemenea faptă.

Faptul că aĭ plecat înainte-ĭ, merită a fi ĭertat, şi ţi-l ĭert.

— In clipa din urmă, el îmĭ dădu această verighetă: «Spune scumpeĭ mele logodnice că mă voiŭ întoarce cît de repede.»—Aceasta a fost misiunea cu care m'a însărcinat.

— Se întoarce!—făcu Juditha, împletecindu-se şi privind în juru-şĭ, ca şi cum ar fi voit să-l vadă.

Unde e acum? Oh! Dumnezeul meŭ...

Şi privindu-mă cu furie:

— Tu eştĭ responsabilă—îmĭ zise,—am promis mîna mea altuĭa.

Ştiind cine e acest «altul», fuĭ satisfăcută aflînd noutatea.

Ea cunoscu aceasta din figură-mĭ, căcĭ adăugă indignată:

— N'aĭ inimă? Aĭ putea, mi se pare, să simţĭ vre o remuşcare în urma celor ce aĭ aĭ făcut.

— Mă aşteptam la noutatea ce mĭ-aĭ dat: eram în pădure, foarte aproape de voĭ, cînd Kavanagh ţĭ-a făcut propunerea.

Am venit aicĭ într'adins ca să aflu dacă aĭ primit-o.

— Şi tu eştĭ bucuroasă ca omul care ţĭ-a dat libertatea să mă găsească măritată cînd se va întoarce? Ce răutate diabolică te stăpîneşte!...

— Mĭ-aĭ spus atîtea lucrurĭ aspre fără să cugeţĭ; m'aĭ condamnat fără să mă asculţĭ.

Crezĭ, poate, că nu mă voiŭ răzbuna?

— Fă ce vreĭ. D. Kavanagh va fi gata să-mĭ dea orĭ-ce sfat.

— El nu trebuĭe să ştie nimic.

De-asemenea să nu sufli un cuvînt care ar fi de natură să-ĭ surpe iluzia de a te lua în căsătorie.

Ea mă privia; tăcută, perplexă, gîcînd fără îndoĭală, pe măsura ce-l revenea facultatea de a raţiona, că în inima mea nu-şĭ are culcuş nicĭ o intenţiune duşmănoasă.

Faţa mea şi lacrimile ce-mĭ umpleaŭ ochiĭ îĭ spuneaŭ în de-ajuns aceasta,

— Cînd va avea loc căsătoria?

— Peste opt saŭ cinci-spre-zece zile,—răspunse ea, fără ezitare, din ce în ce maĭ sigură că întrebările ce-ĭ puneam nu eraŭ perfide.

— Foarte răŭ, e prea în pripă.

Fă-te bolnavă şi cere o amînare.

Căsătoria D-tale nu trebuĭe să se facă înainte de întoarcerea luĭ Gordon,— căcĭ el va fi aicĭ peste treĭ săptămînĭ.

— Nu te înţeleg... Cred că mînia m'a făcut să fiŭ nedreaptă. Dar, ĭarăşĭ nu ştiŭ dacă D-ta vorbeştĭ în glumă saŭ în serios.

Pentru ce să nu spun nimic luĭ Kavanagh?

—Pentru că de-ĭ veĭ spune,— replicaiŭ eŭ, cu o fermitate hotărîtoare,— dacă va bănui măcar, că m'aĭ văzut, că aĭ primit cea maĭ mică veste de la logodnicul D-tale, Gordon nu se va maĭ întoarce nicĭ-o-dată.

(Va urma)

EDIȚIA III

Escadra rusă

CONSTANTINOPOL, 1 Octombre.—Escadra rusească a mărei Negre, compusă din opt corăbii, a plecat la Batum după o ședere scurtă în rada din Trebizonda.

DIN PAȘCANI

(Corespondenți particulară a ziarului *Adevărul*)

Cu privire la marele incendiu din Pașcani, vă comunic următoarele amănunte:

Focul a fost localizat numai de autoritățile locale, cu concursul pompierilor atelierului C. F. R. de aci.

Acești pompieri, — meseriași în atelier — s'aŭ distins prin pricepere și devotamentul ce aŭ arătat în asemenea cazuri și în special D. Heinț.

Nici D. prefect Softa, nici pompierii din Fălticeni nu s'aŭ văzut în noaptea aceea în Pașcani.

Cor.

TEATRALE

Joi se joacă la Teatrul Național *Amphitrion*, comedie în 3 acte de Molière, tradusă de D. Ed. T. Aslan. Rolul principal îl ține D. Iianu.

*

Concertul soc.-t. Filarmonice, care trebuea să se dea la Septembrie, se va da la cursul acestei luni.

DOSARUL ZILEI

Eri la palatul justiției, un pungaș a furat din buzunarul D-nei Maria Tabacovici, un ceasornic de aur.

*

Poliția a prins și arestat azi pe femeia Roza Florian și fiica sa Lica în etate de 11 ani carî se introduceaŭ prin case și furaŭ tot ce găseaŭ.

La locuința lor din strada Sălcuței s'aŭ găsit o mulțime de obiecte furate precum bijuterii, cămășĭ, servicii de masă, borcane cu dulceață, ceasornice de aur, etc. etc.

Valoarea lor e de mai multe mii de lei.

*

Nicu Lupu, dezertor din reg. I geniŭ, a furat de la mama sa un libret al Casei de economie, pe suma de 800 lei și împreună cu un tovarăș al săŭ Nicolae Scarlat, a luat banii.

Poliția l-a prins și arestat.

Ultime Informațiunĭ

INTERIOARE

Afacerea Ghenadie

O nouă fază

Pină acum chestia lui Ghenadie nu punea în joc de cît pe episcopii doritori ai scaunului mitropolitan și pe guvern care voia să-și răzbune în contra lui Ghenadie, pentru atitudinea lui din timpul guvernului conservator.

Aceste două eraŭ, cel puțin, motivele pe care apărătorii lui Ghenadie ii dădeaŭ ca sorginte a acestei afacerĭ care preocupă lumea de atîta timp.

Pînă acuma însă, fostul mitropolit nu vorbise. I se făcuse numai apărarea de către oamenii politici, carĭ fie-care își alegea punctul de vedere al chestiuneĭ, după cum îl povățuia interesele sale politice.

Să vedem dacă fostul mitropolit urmează pe apărătorii săĭ, saŭ apucă altă cale.

Petiția luĭ Ghenadie

In petiția pe care a trimis-o regeluĭ prin D. Nițulescu, fost decan al facultățeĭ de teologie și profesor la seminar, după ce arată cît aŭ fost de pătimașĭ judecătorii săĭ, Ghenadie continuă ast-fel:

Fața de toate aceste nedreptățĭ făcute mie, am pus împotrivă răbdarea care nu m'a părăsit în groaua încercare la care sînt supus, și am așteptat în pace și liniște întoarcerea majestățeĭ voastre, ca singurĭ voĭ, înțeleptul rege, să vă aruncațĭ privirea luminoasă asupra mea, luînd în puternica și bine-făcătoarea voastră mînă nevinovăția mea, **și să sfărămațĭ cu dreapta voastră judecată nedreptatea ce mi s'a făcut și care bate prea departe.**

Glorioasa voastră domnie de peste treĭ-zecĭ de anĭ trebuĭe ferită de această neagră pată, eșită din fără-de-lege.

Regele complice

Iar ceva maĭ la vale, găsim următorul paragraf asupra căruĭa atragem deosebita atențiune a cetitorilor:

Dacă în vre un moment voĭ fi fost neplăcut înaintea majestățeĭ voastre, totușĭ nu meritam ca să fiŭ denigrat și judecat cu atâta nețărmurită vrășmășie de către frațiĭ meĭ. Dacă privirea majestățeĭ voastre nu s'ar fi întors de la mine, după cum dușmaniĭ meĭ aŭ răspândit zvonul, vrășmașiĭ meĭ n'ar fi putut nimic; căcĭ sprijinit de dragostea de care mă bucuram înaintea majestățeĭ voastre, dușmaniĭ meĭ aprinșĭ uniĭ de răzbunare, iar alțiĭ setoșĭ de scaune de mitropolie și de episcopie, n'ar fi îndrăznit să mă facă jertfă patimelor lor.

Paragraful acesta are un înțeles foarte important. Fostul mitropolit, acuză pe rege de complicitate; maĭ mult, are aerul de a-ĭ spune că el e autorul, el e acela, care supărat **pentru că la un moment Ghenadie ĭ a fost neplăcut**, și-a întors fața de la el. Cu alte cuvinte, regele a spus episcopilor: Vă daŭ capul luĭ Motoc!

Regele și D. Fleva

Iată decĭ într'o nouă fază afacerea Ghenadie. Și sîntem curioșĭ să știm care va fi atitudinea oamenilor politicĭ.

Cum se împacă D. N. Fleva cu această nouă fază a chestieĭ, D-sa care în tot-d'a-una s'a încercat să dovedească că e cel maĭ Carlist dintre bărbațiĭ noștri politicĭ? Cum conciliază D-sa atitudinea D-sale în politică, cu faptul că *Dreptatea* publică petiția Mitropolituluĭ către rege și încă subliniind pasagiile carĭ încriminează pe suveran?

Iată o mulțime de chestiunĭ, carĭ promit să facă foarte interesantă, de aci înainte, afacerea Ghenadie.

D.

Arhiducesa Ghizela a Bavarieĭ, care sosește Joĭ în țară, vine însoțită și de fica sa.

Se dă ca sigură știrea că se va încheĭa o căsătorie între regele Serbieĭ și fica arhiduceseĭ.

Arhiducesa și fiĭa sa vor fi primite la Predeal de către prințul Ferdinand și prințesa Măria.

Liga femeilor ieșene, fundată de un număr destul de însemnat de Doamne, ar trebui să serve de exemplu Doamnelor din toate orașele reședințe de județe.

Scopul acesteĭ fundațiunĭ este astă-zĭ de a hrăni pe miciĭ dezmoșteniți aĭ soarteĭ. Intr'un viitor nu prea depărtat se vor împărți și haĭne acestor copiĭ, aĭ căror nenorocițĭ părințĭ nu aŭ mijloacele necesare pentru a-ĭ îmbrăca.

Felicitările noastre Doamnelor carĭ aŭ luat inițiativa acesteĭ filantropice instituțiunĭ.

Astă-zĭ, cu trenul de la 2 ore și 45 m., prințul Ferdinand, principesa Maria și ceĭ doĭ oaspețĭ aĭ lor, prințul de Gotha și ducele Boris al Rusieĭ, aŭ plecat cu un tren special la Sinaia.

Mîine toțĭ miniștriĭ vor pleca la Sinaia pentru a fi de față la serata muzicală ce se va da la palatul Peleș în onoarea micului prinț Carol, care împlinește treĭ anĭ.

Remaniarea

Oculta a hotărît lista nouluĭ minister. Fiind-că trebuĭa să conteze pe D. Stolojan care are un număr oare-care de deputațĭ, a căzut la învoială și cu D-sa.

După acest aranjament, fie-care își ajunge scopul.

Oculta se întărește, D. Stolojan ajunge președinte al Camereĭ și decĭ face un pas maĭ mult spre președenția consiliuluĭ, iar D. Cantacuzino mare vornic.

*

Iată cum se va forma cabinetul:

D. D. Sturdza, președinte și externe.

D. G. Cantacuzino, interne.

„ P. S. Aurelian, domeniĭ.

„ Em. Costinescu, finanțe.

Ceĭ-l'alțĭ miniștri își păstrează portofoliile lor.

D. An. Stolojan, va înlocui pe D. P. S. Aurelian, la președenția Camereĭ.

*

D-niĭ Poni și Budișteanu staŭ încă în suspensie. D-lor cer să rămîĭe în minister pînă ce li se va vota proĭectele de legĭ pe carĭ le-aŭ pregătit: D. Poni proĭectul de lege al reformeĭ legeĭ învățămîntuluĭ secundar și D. Budișteanu proĭectul de lege relativ la modificarea legeĭ pozițieĭ ofițerilor, cum și un alt proĭect de lege relativ la modificarea coduluĭ de justiție militară.

*

De alt-fel, îĭ convine și Oculteĭ să maĭ aĭbă aceste două portofoliĭ la dispoziție, ca să le asvîrle în momente de primejdie.

Remanierea nu se va face de cît după întoarcerea D-luĭ G. Cantacuzino.

Rep.

Maĭ mulțĭ bolnavĭ din serviciul D-luĭ Dr. Severeanu, de la spitalul Colțea, ni s'aŭ plîns că D-rul secundar Kristian e de o brutalitate revoltătoare față cu bolnaviĭ.

Atragem atențiunea D-luĭ Dr. Severeanu, cum și a D lor eforĭ asupra acestuĭ fapt.

Cauza pentru care guvernul n'a putut încă înlocui lista comisiuneĭ interimare la Galoțĭ, e că D-niĭ Orleanu, Nicorescu și Papadopol, aŭ cerut guvernuluĭ ca imediat după ce se va alege noul consiliŭ, să se ancheteze gestiunea fondurilor comunale și să se controleze toate lucrările făcute în regie de Malaxa.

Guvernul care nu voĭește să lovească în Malaxa, n'a convenit la această pretențiune.

Ni se spune că soldatul Christea Tudor din geandarmiĭ călărĭ, căzînd și rupîndu-șĭ un piciŏr pe cînd era în patrulă, a fost trimis la spital, unde, în loc de îngrijirĭ, a fost luat la bătaĭe de către superiorĭ.

Denunțăm cazul șefuluĭ de corp.

D-nul Eugen Stătescu a promis D-luĭ Schina, prim-președinte al Curțeĭ de casație, că imediat ce se vor deschide Camerile va propune să i se voteze o recompensă națională de 1000 de leĭ pe lună.

In urma votăreĭ acesteĭ recompense, D-l Schina se va retrage la pensie.

D. D. Moruzzi, prefect de Dorohoĭ, a plecat aseară la postul săŭ.

D-sa a pĭerdut speranța de a maĭ fi adus la prefectura polițieĭ Capitaleĭ.

Vasile Nicolae și Nicolae Stănescu, lucrătorĭ, la lito-grafia Iacob Țăranu, aŭ furat 52,000 de mărcĭ poștale colectate de D. Țăranu pentru clubul socialist și le-aŭ vîndut D-luĭ Răduceanu, tutungiŭ din calea Victorieĭ.

Un oare-ca Lupescu, fost secretar la advocatul Cornea, a escrocat cu o chitanță falșă de la portăreĭ o însemnată sumă de banĭ de la Vasile Munteanu, din strada Ceairelor.

Escrocul a fost arestat.

Consiliile comunelor rurale Cîndești (jud. Buzăŭ) și Lăteĭ (jud. Botoșanĭ) aŭ fost dizolvate.

Crima din Caracal

O crimă îngrozitoare s'a săvîrșit acum cîte-va zile în Caracal.

Din ziua de 19 Septembrie D-na Elena Popescu, soția căpitanuluĭ Radu Popescu din reg. 19 de infanterie, în lipsa bărbatuluĭ săŭ care se afla la Craiova concentrat pentru manevre, dispăruse fără a i se putea da de urmă cu toate cercetările făcute.

Ordonanța care rămăsese acasă, declară tuturor că nu știe unde se află stăpînă sa.

*

Parchetul, bănuind că s'ar fi petrecut o crimă, începu cercetărĭ în acest senz. Făcîndu-se sondagiĭ prin diferite locurĭ din curte în ziua de 1 Octombrie se găsi în pivniță cadavrul dispăruteĭ.

Ordonanța a fost imediat arestată. De o cam dată, a tăgăduit. Dar bănuitul anume Lica Gheorghe, fiind confruntat cu cadavrul victimeĭ, a sfîrșit prin a declara că el a ucis pe stăpîna sa, fără a mărturisi însă motivele acesteĭ crime.

*

Cadavrul nu avea nicĭ un semn de rănire și era îngropat la adîncime de o jumătate de metru.

Procesul Thierer

Astă-zĭ a venit înaintea Curțeĭ cu Jurațĭ din Capitală, procesul tînăruluĭ Benyamin Thierer, originar din Iașĭ, acuzat că a omărît cu o lovitură de revolver pe amanta sa, D-șoara Oswald.

Sala Curțeĭ

Pe masa corpurilor delictuluĭ se află un revolver mare cu șease focurĭ, cu care Thierer a comis astă-vară crima.

La ora 1, Curtea intră în sala de ședință. D. președinte Dîmboviceanu ordonă introducerea acuzatuluĭ.

Acuzatul Thierer

Benyamin Thierer intră în sală gîrbovit și palid. E un băĭat de două-zecĭ și unu de anĭ, nalt, slab, cu părul blond și creț și cu un nas formidabil de lung și de încovoĭat, dînd fețeĭ saĭe un aspect urît și respingător. Are bărbia ca furculița, buzele subțirĭ și ochiĭ micĭ albaștri.

La întrebările președinteluĭ de cîțĭ anĭ e unde e născut și domiciliat, Thierer răspunde cu vocea înecată în lacrimĭ, ștergîndu-șĭ cu batista ochiĭ și fruntea.

Amînarea

Se face apelul jurațilorᵗ, și cum nu sunt de cît două-zecĭ și unu de jurațĭ, adică lipsesc treĭ spre a fi numărul complect conform legeĭ, președintele, dă cuvîntul D-luĭ prim-procuror Hamangiu, care cere amînarea procesuluĭ.

Curtea admite cererea D-luĭ prim-procuror și amînă procesul pentru Sîmbăta, 12 Octombrie.

Președintele ordonă apoĭ introducerea martorilor, cărora le comunică amînarea procesuluĭ.

Martoriĭ

Martorĭ sînt în număr de opt, dintre carĭ treĭ fete, prietenele victimeĭ, mama eĭ, un sergent de oraș, birjarul care a condus pe Thierer cu amanta în momentul crimeĭ și alțiĭ.

Avocațiĭ

Partea civilă a fost reprezintată prin D. Gheorghe Panu, iar apărarea prin D. avocat Theodorescu, acelaș care a apărat și pe Țăranu.

V.

D'ALE ARMATEI

La examenul de ofițerĭ în rezervă, 6 bacalaureațĭ aŭ fost respinșĭ erĭ de comisiunea examinatoare ca ne-fiind bine preparațĭ.

EXTERNE

Procesul asasinilor luĭ Stambuloff

SOFIA, 1 Octombrie. — Azĭ a venit înaintea tribunaluluĭ de prima instanță afacerea asasinăreĭ luĭ Stambuloff. Actul de acuzare constată că între Tufelccieff, Stawreff, Georgiew, Zwetanoff și birjarul Axoff există o înțelegere în vederea asasinăreĭ care a fost comisă de Stawreff, Zwetanoff și Georgiew.

Tribunalul a amînat judecarea afacereĭ, pentru că lipsiaŭ 31 de martorĭ dintre carĭ 18 importanțĭ. Aceștĭ martorĭ printre carĭ se află ex-ministrul Salabatscheff, jurnalistul Rizow și doctorul Iwanow, vor fi adușĭ cu mandat în fața tribunaluluĭ, dacă va fi nevoĭe.

Alegerile în Ungaria

Francisc Koșuth, șeful fracțiuneĭ liberal-independente din Ungaria, a lansat un manifest prin care proclamă necesitatea separăreĭ Ungarieĭ de Austria și oportunitatea introduecereĭ sufragiuluĭ universal, sub singura condițiune de cunoștință a limbeĭ maghiare.

Se crede că fracțiunea liberal-independentă va cîștiga o sută de scaune în viitoarele alegerĭ.

*

Partidul socialist din Ungaria, a decis să ĭa parte la alegerile de deputațĭ ce vor avea loc peste cîte-va zile.

Nu vor pune însă de cît vre-o două-zecĭ de candidaturĭ în Pesta și provincie și vor lupta singurĭ fără ajutorul nicĭ unuĭa din cele-l'alte partide politice ungare.

Pentru prima oară, socialiștiĭ maghiarĭ ĭaŭ parte la alegerĭ.

ECOURI

D. Peters, șeful orchestreĭ de la sala Bragadiru, întorcîndu-se din străinătate, de unde și-a dus nouĭ artiștĭ, își reîncepe astă-seară concertele.

SPECTACOLE

TEATRUL NAȚIONAL. — Joĭ, 3 Octombrie, 1896, se va reprezenta pentru prima oară: **Amphitrion,** comedie în 3 acte și un prolog, de *Molière.*

Spectacolul se va începe cu: **Un leŭ și un zlot,** comedie într'un act, localizată de D. *Dumitru R. Rosetti.*

FOIŢA ZIARULUI «ADEVĔRUL

152

PRIN CRIMA

PARTEA A TREIA

FRATE ŞI SORĂ

XI

O căsătorie

Dar inima mea!.. crezĭ că a aparţinut vre-o dată acesteĭ copile din popor, trivială şi grosolană, care e aşa de departe de a semăna cu tine, Francisca mea atît de pasionată, atît de frumoasă, atît de elegantă?

Să n'aĭ frică, ci să te încrezĭ în mine; îţĭ jur că nu voiŭ maĭ hălădui multă vreme cu ea şi că, chiar de astă-zĭ, voiŭ pregăti tot ce trebuie pentru un divorţ.

In acest moment se auzi un tapaj infernal.

O uşă fu deschisă, sfărîmată poate, şi o voce străină, pe care mînia cea maĭ violentă o făcea sălbatecă, răcni cu un uĭmitor accent german:

— Ah! canalie... ah mizerabile!... va să zică tu crezĭ că te veĭ putea despărţi de mine!...

Na!... na!... uĭte divorţ... uĭte părăsire!...

Ţipete ascuţite, — ţipetele FrancisceĬ şi ale compliceluĭ eĭ, — făcură pe Claîne şi pe tovarăşul luĭ să înţeleagă că femeia luĭ Laloubie pătrunsese în odaie şi administra celor douĭ complicĭ cea maĭ formidabilă săpuneală ce se poate imagina.

— Nu, zicea ea, nu veţĭ ieşi viĭ d'aicĭ... Am să vă omor!.. am să vă sluţesc!...

— Iartă-mă, zicea Laloubie printre suspine, iartă-mă, nu te voiŭ părăsi, îţĭ jur... iartă-mă!...

— A! ştiŭ asta, pentru că eştĭ un laş şi— pe lîngă asta— ştiĭ de ce sînt capabilă..,

Şi-acum, marş acasă!...

Cît despre D-ta, virtuoasă D-şoară, mă însărcinez să-ţĭ daŭ o zdravănă lecţie; la vr'un bal, la biserică, la teatru, la Operă, orĭ-unde... numaĭ lume să fie, — te voiŭ face de rîs!... Increde-te în mine, asta n'are să întîrzîie...

— Fernand! strigă Francisca scoasă din sărite, îţĭ ordon să rămîĭ cu mine!....

— *Iĭ* ordonĭ! răcni femeia..

In faţa mea!...

Cum asta?...

Eĭ bine!... vom vedea cuĭ, din noĭ două, se va supune.

Se auzi din noŭ un zgomot de loviturĭ şi vocea femeiĭ ordonă:

— Urmează-mă, saŭ te sting de pe faţa pămîntuluĭ!....

Şi Fernand răspundea:

— Astîmpără-te, linişteşte-te; poate că am greşit....

Femeia asta prea s'a ţinut de capul meŭ; dar fiĭ pe pace, căcĭ nu iubesc pe alta, afară de tine!...

Francisca scoase un ţipăt puternic, un ţipăt de femeie disperată şi umilită, un ţipăt de femeie nebună.

Claîne trase un zăvor, deschise o uşă probabil aranjată de el în vederea circumstanţeĭ actuale, şi zise luĭ Eugéne de Graves care devenise palid ca moartea:

— Vino cu mine, e momentul.

Cînd pătrunseră în odaia vecină, Laloubie plecase, iar Francisca sfîşia stofa canapeleĭ pe care şedea, răcnind ca o bestie sălbatecă prinsă în capcană.

Vorbeşte-ĭ, zise Claîne, întorcîndu-se; linişteşte-o...,

Dacă ştiĭ cum s'o ieĭ, veĭ deveni stăpînul situaţieĭ.

Era atît de adîncă mînia tinereĭ fete atît de absolută era disperarea ce o cuprinsese, în cît nicĭ n'auzise uşa deschizîndu-se, nicĭ nu văzuse pe ceĭ carĭ intraŭ.

Claîne se retrase fără ca ea să fi observat.

De Graves se apropie, şezu lîngă dînsa, o cuprinse în braţe.

Crezîndcă s'a întors Laloubie, ea, vecĭnic cu faţa înmormîntată în mîinĭ, rosti:

— Oh! crud, laş şi mizerabil ce eştĭ!.. ce umilire m'aĭ făcut să sufăr!...

— Acela pe care aĭ avut prostia să-l iubeştĭ, nu se va maĭ întoarce; s'a purtat ca un mizerabil şi trebuie să-l uiţĭ.

Ea îl privi aiurită, neînţelegîn vorbele ce pronunţase şi neputînd să recunoască pe cel care i se adresa.

In sfîrşit, după cîte-va momente, se maĭ linişti.

— Tu?... zise dînsa.

In ce mod aĭ venit aicĭ?...

— Nu căuta să afli, îĭ zise el, veĭ afla maĭ tîrziŭ.

Pentru moment, te rog să nu maĭ cugeţĭ de cît la un singur lucru: te ştiam în primejdie, am voit să te scap, am venit; şi vezĭ că sînt bun la ce-va, pentru că te consolez în înspăĭmîntătoarea catastrofă ce ţi s'a întîmplat... şi te-aş fi putut apăra, dacă ar fi trebuit!...

In urma acestor cuvinte, Francisca dobîndi falşa convingere că vărul săŭ n'a fost martor la teribila luptă dintre dînsa şi femeia luĭ Laloubie.

Orgoliul săŭ fu satisfăcut, şi, izbucnind în suspine, se aruncă în braţele luĭ Eugéne, repetînd:

— Dumnezeul meŭ, cît sînt de nenorocită! cît sînt de nenorocită!...

— Nu tocmaĭ!... de şi aĭ cunoscut adevărul asupra acestuĭ om, înainte ca legăturĭ irevocabile să te fi unit cu dînsul...

Dar în sfîrşit, uĭtă-l; îţĭ va fi uşor să-l uiţĭ, maĭ ales cînd eştĭ atît de iubită de alţiĭ.

Ea suspina într'una.

— Nu, nu, zise ea, te înşelĭ; tata nu ma iubit nicĭ-o-dată, din potrivă,.. el a dat toată dragostea femeieĭ sale, fiuluĭ săŭ...

Pe mama, n'am cunoscut-o!..,

Aşa dar, vezĭ bine că sînt singură în lume.

— Şi eŭ? zise de Graves dulce, eŭ care te iubesc de atîta vreme; pe mine nu mă socoteştĭ?...

— Tu nu mă veĭ maĭ iubi de acum înainte, zise dînsa.

Flacăra ochilor luĭ se întunecă imediat, el cugetă la enorma avere ce-ĭ va cădea în mînă dacă va lua în căsătorie pe această femeie aşa pătată cum e, dacă va avea curagiul să-şĭ stăpînească dezgustul,— şi zise:

— Te voiŭ iubi maĭ mult încă, pentru că eştĭ nenorocită! Şi voiŭ încerca să te fac să uiţĭ tot ce aĭ suferit!...

— E adevarat? rosti ea întorcîndu-se pe dată către dînsul.

— Pune-mă la încercare...

Dispreţuitoare şi vecinic vicioasă, ea îĭ zise:

— Nu cum-va averea mea te face să vorbeştĭ ast-fel?...

El dădu din umerĭ şi cu o răceală infernală răspunse:

— Sînt maĭ bogat ca tine,

— Atuncĭ, pentru ce această indulgenţă?

— Maĭ întîiŭ, fiind că te iubesc; al douilea, pentru că găsesc foarte ciudat faptul de a te face responsabilă de greşalele altora.

Tu n'aĭ fost iubită, cum spuneaĭ maĭ adineaurĭ; tu n'aĭ fost supraveghiată...

Greşala ta e o crimă a altora.

(Va urma)

Proprietar, CONST. MILLE
Tipografia ziaruluĭ „Adevĕrul“ Pasagiul Băncef Naţionale
Tipărit cu cerneală E. T Gleitsmann, Dresda